

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม Rajabhat Maha Sarakham University Journal

นโยบาย

1. สนับสนุนผลงานวิชาการของมหาวิทยาลัย
2. เผยแพร่ผลงานวิชาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป
3. สร้างความรู้และองค์ความรู้ที่ถูกต้อง พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและสากล

ขอบเขตงาน

เป็นวารสารวิชาการที่ครอบคลุมสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ โดยสาขาวิชาที่รับตีพิมพ์ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ การบริหารธุรกิจและการจัดการ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยนำเสนอในรูปแบบ

1. บทความประสบการณ์ และบทความเรียงเรียง
2. บทความวิจัย เป็น Concept paper หรือ ผลงานวิจัยที่ทำเสร็จสมบูรณ์แล้ว
3. ผู้นำเสนอบทความเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและงานวิจัย
2. เพื่อเป็นสื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และองค์ความรู้ในสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์
3. เป็นเวทีนำเสนอผลงานวิชาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวกิจ ศรีปัดถา
รองศาสตราจารย์ ดร.นิรุต ถึงนาค

รักษาราชการแทน นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กองบรรณาธิการ

1. กองบรรณาธิการบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อยู่มหาวิทยาลัยต่างประเทศ

- 1.1 Prof. Dr. Brian Thomas Kilp School of Music, Indiana State University, USA.
- 1.2 Prof. Dr. Jay D. Gatrell Dean, of the College Graduate Indiana State University, USA.
- 1.3 Dr. Engr. Johannex F. Rushman Kumasi Technical University Faculty of Engineering and Technology Kumasi-Ashanti Ghana

2. กองบรรณาธิการบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อยู่มหาวิทยาลัยอื่นในประเทศไทย

2.1 ศาสตราจารย์ ดร.นพ. กระแส ชนวงค์	วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
2.2 ศาสตราจารย์ ดร. ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์	ข้าราชการบำนาญ
2.3 ศาสตราจารย์ ดร. บรรพต สุวรรณประเสริฐ	ข้าราชการบำนาญ
2.4 ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ ประจันบาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
2.5 ศาสตราจารย์ ดร. ละออศรี เสนาะเมือง	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2.6 ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2.7 ศาสตราจารย์ ดร. สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ	คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2.8 ศาสตราจารย์ ดร. สุนีย์ มัลลิกะมาส	คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2.9 รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2.10 รองศาสตราจารย์ ดร. บุญชม ศรีสะอาด	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2.11 รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อธิชัยกุล	สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2.12 รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ อิงอาจ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2.13 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี กระโหมวงศ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

3. กองบรรณาธิการบุคคลภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

- 3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.รภัสตา จันทาศรี
- 3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร
- 3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เขมิกา แสนโสม
- 3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัช อารีราษฎร์
- 3.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อัญญะโพธิ์
- 3.6 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ
- 3.7 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวดล กัญญาคำ
- 3.8 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัย จันทชุม
- 3.9 อาจารย์ พัทธ์ชัย ธรรมะ

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ พิมพ์จันทร์

ฝ่ายจัดการ นางสาวธัญญา สุวรรณศักดิ์
นางสาวนิตยา มิ่งสูงเนิน
นางสาวศิริเพ็ญ จำปาศรี
นายวัฒนกร ฉลาบปล
นายอิทธิพล โยชะชัย

นางสาวชนิษฐา เสนาพันธ์
นางสาวพิชญ์สินี จักณรายณ์
นางอภิรต์ พุทธิดิลก
นายเศรษฐา โพธิ์สีสม

ฝ่ายศิลปกรรม อาจารย์อนุชิต โจนชีวินสุภร

ผู้ประเมินอิสระ ตรวจสอบทางวิชาการประจำฉบับ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ
2. ศาสตราจารย์ ดร.มนต์ชัย เทียนทอง
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ เรืองสุวรรณ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พันธุ์มณี
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวกิจ ศรีปัดดา
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ
8. รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแหง
9. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ เอกะกุล
10. รองศาสตราจารย์ ดร.นริรัตน์ รักกิจตรกุล
11. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยงค์ เกศเทศ
12. รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อิลิชัยกุล
13. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริ ถิอาสนา
14. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ห้ายเรือคำ
15. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
16. รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชัยเจริญ
17. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จันทร์จรัส
18. รองศาสตราจารย์ บุญหา วีระศักดิ์มงคล
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุลสุตา ศิริสม
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภู่อ่อน
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพพล นนทภา
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรุตต์ โชติเชย
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ
29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริพร ปาณางษ์
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทรพจน์ ดำรงค์พานิช
31. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี จันทร์ศิลา
32. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ ร.ต.ดร.อรุณ ชูยกระเดื่อง
33. อาจารย์ ดร.ชัยสิทธิ์ สร้อยเพชรเกษม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

สำนักงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กำหนดเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน

ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม

ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม

ข้อกำหนดเฉพาะของวารสาร

1. บทความที่ลงตีพิมพ์ทุกเรื่องได้รับการตรวจทางวิชาการโดยผู้ประเมินอิสระหรือพิจารณาพิจารณา
2. ข้อคิดเห็นใด ๆ ของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามนี้เป็นของผู้เขียน ไม่ใช่ข้อคิดเห็นของกองบรรณาธิการ ผู้เขียนต้องรับผิดชอบในเนื้อหาของบทความ
3. กองบรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไม่สงวนสิทธิ์การคัดลอกแต่ต้องมีการอ้างอิงที่เหมาะสม

เว็บไซต์วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

- 1) <http://journal.rmu.ac.th>
- 2) http://www.tci-thaijo.org/index.php/rmu_j
- 3) e-mail : rmu_j@rmu.ac.th

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 80 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
โทรศัพท์ 0-4372-2118 ต่อ 141 โทรสาร 0-4372-5433

Rajabhat Maha Sarakham University Journal :

Policies:

1. Promote and enhance the university's academic works.
2. Disseminate academic works of the university faculty and personnel as well as the general public.
3. Create or construct knowledge and bodies of knowledge accurately, and develop local and universal wisdom.

Scope: The academic journal covers the areas of humanities and social sciences being published in economics, business administration and management, political science, public administration and interdisciplinary studies for humanities and social sciences written in one of the following types:

1. Experience or review articles
2. Research articles, being concept papers or presenting research and findings.
3. The presentations of articles are university faculty and personnel as well as the general public.

Objectives:

1. To disseminate academic works or research findings.
2. To be utilized as a means for promoting construction of knowledge or bodies of knowledge in the fields under humanities and social sciences.
3. To be a forum for presentations of academic or research works by the university faculty and personnel as well as the general public.

Owner: Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors:	Assoc. Prof. Dr. Suwakit Sripatta	Interrim Chairman of RMU Council
	Assoc. Prof. Dr. Nirut Thuengnak	President of Rajabhat Maha Sarakham University

Editorial Board:

1. External Editorial Board of RMU Journal (Overseas)

1.1 Prof. Dr. Brian Thomas Kilp	School of Music, Indiana State University, USA.
1.2 Prof. Dr. Jay D. Gatrell	Dean, of the College Graduate Indiana State University, USA.
1.3 Dr. Engr. Johannex F. Rushman	Kumasi Technical University Faculty of Engineering and Technology Kumasi-Ashanti Ghana

2. External Editorial Board of RMU Journal (Universities within Thailand)

2.1 Prof. Dr. Krasae Chanawongse	College of Asian Scholars
2.2 Prof. Dr. Chaveelak Boonyakanchanna	Distinguished Lecturer
2.3 Prof. Dr. Bunpot Suwannaprasert	Distinguished Lecturer
2.4 Prof. Dr. pakorn prachanban	Faculty of Education, Naresuan University
2.5 Prof. Dr. Laosri Sanoamuang	Faculty of Sciences, Khon Kaen University
2.6 Prof. Dr. Sirichai Kanjanawasee	Faculty of Education, Chulalongkorn University
2.7 Prof. Dr. Siritwat Wongsiri	Faculty of Technology, Maha Sarakham University
2.8 Prof. Dr. Sunee Mallikamarl	Faculty of Law, Chulalongkorn University
2.9 Assoc. Prof. Dr. Kaitsuda Srisuk	Faculty of Education, Chiang Mai University
2.10 Assoc. Prof. Dr. Boonchom Srisa-ard	Faculty of Education, Mahasarakham University
2.11 Assoc. Prof. Dr. Ranee Esichaikul	School of Management Science, Sukhothai Thammathirat Open University
2.12 Assoc. Prof. Dr. Supot Ingard	Faculty of Education, Ramkhamhaeng University
2.13 Asst. Prof. Dr. Rewadi Krahomvong	Faculty of Education, Thaksin University

3. Internal Editorial Board (RMU)

- 3.1 Assoc. Prof. Dr. Rapatsa Junthasri
- 3.2 Assoc. Prof. Dr. Saovalak Kosonkittiumporn
- 3.3 Asst. Prof. Dr. Kemika Sansom
- 3.4 Asst. Prof. Dr. Tharach Arreerard
- 3.5 Asst. Prof. Dr. Manit Anyabho
- 3.6 Asst. Prof. Dr. Rungson Singhalert
- 3.7 Asst. Prof. Dr. Siwadol Kanyakhram
- 3.8 Asst. Prof. Dr. Nattachai Chanthachum
- 3.9 Mr. Pituk Toomma

Editor: Asst. Prof. Dr. Paisarn Worakham

Assistant Editor: Asst. Prof. Dr. Piyatida Panya
Asst. Prof. Dr. Patcharaporn Pimchan

Management Staff:	Miss. Tunnicha Suwannapukdee	Mr. Settha Phoseesom
	Miss. Siriphen Jumpasri	Miss. Pichsinee Chaknarrai
	Mr. Ittiphon Yotachai	Mrs. Aphirat Putidirok
	Miss. Nitaya Mingsungnern	Mr. Watanagon Chaladbon
	Miss. Khanittha Sanakha	

Cover Designer: Mr. Anuchit Rodjanacheewinsupond

Peer Review Board:

1. Prof. Dr. Teera Runcharoen	Faculty of Education, Vongchavalitkul University
2. Professor Dr. Monchai Teantong	King Mongkut's University
of Technology North Bangkok.
3. Assoc. Prof. Dr. Chaiyot Ruangsuan	Distinguished Lecturer
4. Assoc. Prof. Dr. Staporn Bandhumani	Distinguished Lecturer
5. Assoc. Prof. Dr. Suwakit Sripathar	Distinguished Lecturer
6. Asst. Prof. Dr. Kriangsak Praiwan	Distinguished Lecturer
7. Asst. Prof. Dr. Witaya Charoensiri	Distinguished Lecturer
8. Assoc. Prof. Dr. Chowwalit Chookhampaeng	Faculty of Education, Mahasarakham University
9. Assoc. Prof. Dr. Theerawut Akakul	Faculty of Education,
Ubon Ratchathani Rajabhat University
10. Assoc. Prof. Dr. Nareerat Rakwichitkul	Faculty of Education, Mahasarakham University
11. Assoc. Prof. Dr. Boonyong Ketthet	School of Liberal Arts, Walailak University
12. Assoc. Prof. Dr. Ranee Esichaikul	School of Management Science,
Sukhothai Thammathirat Open University
13. Assoc. Prof. Dr. Siri Thee-Asana	Faculty of Education,
Rajabhat Maha Sarakham University
14. Assoc. Prof. Dr. Sombat Tayraukham	Faculty of Education, Mahasarakham University
15. Assoc. Prof. Dr. Sanya Kenaphoom	Faculty of Political Science and Public Administration,
Rajabhat Maha Sarakham University
16. Assoc. Prof. Dr. Sumalee Chaijaroen	Faculty of Education, Khon Kaen University
17. Assoc. Prof. Dr. Surachai Chancharat	Faculty of Business Administration and Accountancy,
Khon Kaen University
18. Assoc. Prof. Bunga Wachirasakmongkol	Faculty of Education, Naresuan University
19. Asst. Prof. Dr. Karn Ruangmontri	Faculty of Education, Mahasarakham University
20. Asst. Prof. Dr. Chumnian Pollaharn	Faculty of Education,
Rajabhat Maha Sarakham University
21. Asst. Prof. Dr. Julsuchada Sirisom	Mahasarakham Business School,
Mahasarakham University
22. Asst. Prof. Dr. Chatsiri Piyapimosit	Faculty of Education, Kasetsart University
23. Asst. Prof. Dr. Songsak Phusee-orn	Faculty of Education, Mahasarakham University
24. Asst. Prof. Dr. Navapon Nontapa	Faculty of Education,
Rajabhat Maha Sarakham University
25. Asst. Prof. Dr. Nisarot Chotechoei	Faculty of Management Science,
Rajabhat Maha Sarakham University

26. Asst. Prof. Dr. Piyatida Panya	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University
27. Asst. Prof. Dr. Paisarn Worakham	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University
29. Asst. Prof. Dr. Siriporn Panawong	Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University
30. Asst. Prof. Dr. Suntonrapot Damrongpanit	Faculty of Education, Chiang Mai University
31. Asst. Prof. Dr. Arunee Jansila	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University
32. Asst. Prof. Acting2 Lt. Dr. Arun Suikraduang	Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University
33. Dr. Chailikit Soipetkasem	Faculty of Education, Thaksin University

RMUJ Office: Graduate School, Rajabhat Maha Sarakham University

Journal Publishing: Three volumes per year
 Volume 1 January - April
 Volume 2 May - August
 Volume 3 September - December

RMUJ Regulations:

1. Every article to be published must be screened by peer reviews
2. The views expressed by individual authors do not represent the official views of the Editorial Boards of RMUJ: The author of each article is responsible for all its contents.
3. The Editorial Boards do not reserve the copyrights, but proper citations need to be made.

Rajabhat Maha Sarakham University Journal Website:

1. Website <http://journal.rmu.ac.th>
- 2) <http://www.tci-thaijo.org/index.php/rmu>
- 3) e-mail : rmu_j@rmu.ac.th

Published by Rajabhat Maha Sarakham University Press
 80 Nakhon Sawan Road,
 Muang District,
 Maha Sarakham Province,
 Thailand 44000
 Tel: 0-4372-2118 Ext. 141 Fax: 0-4372-5433